

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Хитрова Володимира Борисовича на тему «Формування стратегій цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка

На засіданні кафедри економіки та публічного управління брали участь: завідувачка кафедри, д-р. наук з держ. упр., професор Шведун В. О.; професор, д-р. екон. наук, професор Давидова І. О.; професор, д-р. екон. наук, професор Ревенко Д. С.; професор, д-р. наук з держ. упр., професор Дегтяр А. О.; професор, д-р. наук з держ. упр., професор Ковальчук В. Г.; професор, д-р. наук з держ. упр., доцент Тюріна Д. М.; доцент, к.н. з держ. упр., доцент Карпеко Н. М.; доцент, канд. екон. наук, доцент Купріянова В. С.; доцент, канд. екон. наук, доцент Лебедченко В. В.; доцент, канд. техн. наук, доцент Петрик В. Л.; доцент, канд. екон. наук, доцент Попов О. С.; доцент, канд. техн. наук, доцент Федоренко М. М.; доцент, канд. техн. наук, доцент Філіпковська Л. О.; асистент, д-р філософії (PhD) Нор В. В.; зав. лабораторії Каменева З. В.; зав. лабораторії Харченко Н. А.

На засідання запрошені з кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування професор, д-р. екон. наук, професор Ліхоносова Г. С.; професор, д-р. екон. наук, доцент Шевченко І. О.

На засіданні кафедри відбулася публічна презентація дисертаційної роботи Хитрова Володимира Борисовича на тему «Формування стратегій цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін».

На підставі обговорення змісту презентації дисертаційної роботи ухвалено такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (результати голосування – одноголосно).

1. Актуальність теми дослідження. Поглиблення процесів інформатизації економіки та еволюція технологічних укладів зумовлюють суттєві трансформації у функціонуванні підприємств, змінюючи логіку створення вартості, структуру ринкових взаємодій і характер конкурентної боротьби. Інноваційні зміни, що охоплюють як технологічні, так і організаційно-управлінські аспекти діяльності, формують нові вимоги до стратегічного розвитку суб'єктів господарювання, зокрема щодо здатності до адаптації, гнучкості та швидкого реагування на зовнішні виклики. Цифрова трансформація у цьому контексті виступає не лише як інструмент модернізації окремих бізнес-процесів, а як комплексна стратегічна парадигма, що передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі сфери діяльності підприємства. Вона забезпечує підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, створення нових бізнес-моделей, розширення каналів взаємодії зі споживачами та формування додаткових конкурентних переваг. Водночас відсутність системного підходу до впровадження цифрових рішень може призводити до фрагментарності змін і зниження їх результативності.

Посилення динамічності інноваційного середовища, скорочення життєвих циклів технологій та зростання ролі даних як стратегічного ресурсу актуалізують необхідність формування обґрунтованих стратегій цифрової трансформації. Такі стратегії мають враховувати специфіку галузі, рівень цифрової зрілості підприємства, наявний інноваційний потенціал і ризики, пов'язані з впровадженням нових технологій. Особливої ваги набуває узгодження цифрових ініціатив із загальною стратегією розвитку підприємства та забезпечення їх синергії з іншими напрямками діяльності.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі економіки та публічного управління факультету програмної інженерії та бізнесу Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Дослідження проводилося в рамках наукової тематики кафедри «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (номер державної реєстрації 0124U000577), де автором обґрунтовано комплекс методичних підходів до визначення і формування стратегії цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін.

3. Наукова новизна отриманих результатів. Науковий результат дисертаційної роботи полягає у розвитку теоретичних положень і розробці комплексного науково-методичного інструментарію формування стратегій цифрової трансформації підприємств, який відрізняється від наявних підходів інтеграцією концепцій динамічних спроможностей, екосистемної взаємодії, амбідекстрії та керованого даними управління, що створює методичну основу для нелінійного, адаптивного та системно узгодженого стратегічного розвитку підприємств в умовах інноваційних змін. За результатами проведеного дослідження сформовано систему наукових положень, які відображають авторське бачення розв'язання досліджуваної проблеми, являють собою особистий внесок у розвиток відповідного наукового напрямку та слугують основою для формулювання наукової новизни дисертаційної роботи, зокрема:

удосконалено:

– підхід до формування процесу цифрової трансформації підприємств шляхом узагальнення його стадій та інтеграції положень моделі інновацій Клайна–Розенберга, яка передбачає наявність зворотних зв'язків і петель вдосконалення між стадіями процесу, а також включення зовнішніх зв'язків, що забезпечують взаємодію підприємства із джерелами цифрових інновацій, що дає змогу, на відміну від існуючих лінійних концепцій, розглядати цифрову трансформацію як нелінійний, адаптивний і циклічний процес безперервного вдосконалення;

– методичний підхід до оцінювання цифрового макросередовища функціонування підприємств на основі синтезованої моделі «7C–SD», яка доповненої компонентами когнітивізації, цифрової монетизації, екосистемної складності та кібербезпеки, а також циклічним взаємозв'язком між пропозицією і попитом, що, на відміну від існуючих статичних інструментів, забезпечує можливість переходу до динамічної діагностики цифрових

розривів і формує аналітичну основу для обґрунтованого вибору між інноваційною та «наздоганяючою» стратегіями цифрової трансформації;

– методичний підхід до діагностики цифрового конкурентного середовища підприємства за рахунок інтеграції інструментів конкурентної розвідки, картування стратегічних груп, бенчмаркінгу на засадах багатокритеріального оцінювання та концепції динамічних спроможностей у межах єдиного замкнутого аналітичного циклу (спостереження, позиціонування, порівняння, трансформації), що, на відміну від існуючих, дає змогу враховувати багатовимірність цифрових змін, ідентифікувати стратегічні розриви та обґрунтовувати напрями цифрової трансформації підприємства залежно від його внутрішнього потенціалу та стану конкурентного середовища.

набули подальшого розвитку:

– систематизація стратегій цифрової трансформації підприємств, яка ґрунтується на узагальненні п'яти ключових концепцій (динамічних спроможностей; амбідекстрії; стратегій, керованих даними; платформного та екосистемного підходів) та їхньому синтезі, що, на відміну від існуючих, дало можливість сформулювати матрицю стратегій і класифікувати їх за параметрами масштабу інноваційних змін та характером конкурентного тиску, що забезпечує методичне підґрунтя для науково обґрунтованого вибору траєкторії цифрового розвитку підприємств;

– парадигма стратегій цифрової трансформації підприємств, яка концептуально поєднує світоглядні засади, керівні принципи, систему цінностей та інструментальні методи, що, на відміну від існуючих технократичних підходів, дає змогу забезпечити системну узгодженість між технологічними інноваціями й організаційною культурою та сформулювати адаптивний механізм довгострокового зростання бізнесу в умовах інноваційних змін;

– методичні положення щодо діагностики внутрішнього середовища підприємства, які передбачають системну структурування чинників за п'ятьма інтегрованими групами (цифрова інфраструктура, організаційно-культурні передумови, ресурсно-фінансове забезпечення, аналітико-орієнтоване управління та стратегічно-екосистемна інтеграція) та реалізацію алгоритму багаторівневого оцінювання і зіставлення їх пріоритетності, що, на відміну від існуючих підходів, забезпечує аналітично узгоджену обробку інформації й дає змогу одночасно враховувати інтенсивність впливу і стратегічну значущість розвитку на основі матриці пріоритетів, сприяючи переходу від фрагментарної цифровізації до комплексного відображення внутрішньої цифрової спроможності підприємства і формування обґрунтованої стратегії цифрової трансформації;

– механізм формування та обґрунтування вибору пріоритетної стратегії цифрової трансформації підприємств, структурований у взаємопов'язані функціональні блоки, що діють у межах замкнутого контуру зі зворотними зв'язками, які забезпечують безперервну інформаційну взаємодію між ними і, на відміну від існуючих, дають змогу здійснювати динамічне коригування стратегії цифрової трансформації в режимі реального часу, забезпечувати

інформаційну синхронізацію з системою економічної безпеки та корпоративною стратегією, а також сприяти переходу від фрагментарного впровадження цифрових технологій до системного формування стійких конкурентних переваг.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у розвитку та поглибленні наукових підходів до формування стратегій цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін, зокрема через уточнення сутності цифрової трансформації як комплексного явища і розробці аналітичного інструментарію вибору цифрового напрямку розвитку. Отримані результати розширюють уявлення про чинники вибору цифрових стратегій, удосконалюють підходи до оцінювання їх ефективності та формують теоретичну основу для подальших досліджень у сфері цифрового розвитку підприємств.

Практичне значення отриманих результатів полягає у доведенні теоретичних розробок та методичних підходів до рівня конкретних прикладних інструментів, що можуть бути безпосередньо впроваджені у діяльність конкретних підприємств. Сформовані в дисертаційній роботі стратегічні орієнтири, методи формування та обґрунтування стратегій цифрової трансформації та розроблений механізм доведено до практичних алгоритмів та управлінських процедур.

Одержані результати впроваджено в організаційно-економічну та фінансову діяльність таких підприємств, як ПП «Технік-Центр» (довідка про практичне впровадження результатів дисертаційної роботи від 02 березня 2026 року №02/03), ТОВ «Адаманти-Авто» (акт про впровадження результатів дисертаційної роботи від 03 березня 2026 року №03/03) і ТОВ «Арт-Лекс Лтд» (акт про впровадження результатів дисертаційної роботи від 02 березня 2026 року №1).

Результати дисертаційної роботи впроваджено в освітній процес Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», зокрема під час підготовки навчально-методичних матеріалів з дисциплін «Стратегія підприємства» та «Цифрові бізнес-інструменти» (акт про впровадження від 02 березня 2026 року б/н).

5. Апробація/використання результатів дисертації.

Результати наукових досліджень автора обговорювались на наступних конференціях:

– II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення» (м. Харків, 23–24 січня 2025 р.);

– XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» (м. Одеса, 12 вересня 2025 р.);

– Міжнародній науково-практичній конференції «Механізми управління економічною безпекою підприємництва: виклики та перспективи цифровізації бізнесу» (м. Харків, 11–12 грудня 2025 р.);

– Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку економіки: глобалізація та регіоналізація» (м. Одеса, 6 лютого 2026 р.);

– Міжнародній науковій конференції «Innovation and sustainable development in the global economy» (м. Лейпциг, Німеччина, 7 лютого 2026 р.).

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертація Хитрова Володимира Борисовича є оригінальною роботою, виконана здобувачем самостійно й доброчесно, текст рукопису дисертаційної роботи не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату, запозичень та не містить ознак академічного шахрайства (довідка від 15.03.2026 р.).

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

Основний зміст дисертаційної роботи, наукові результати, положення, висновки й пропозиції висвітлено в 9 наукових працях, з яких:

- 4 статті у вітчизняних наукових фахових виданнях,;
- 5 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Хитров В. Б. Етапи розробки та реалізації стратегії цифрової трансформації підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2025. №3 (100). С. 38–44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2025-3-5>.

2. Хитров В. Б. Сутність і роль цифрової трансформації підприємств у контексті інноваційних змін. *Причорноморські економічні студії*. 2025. №94. С. 39–44. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.94-5>.

3. Хитров В. Б. Парадигма стратегій цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Серія Економіка. 2025. №4. С. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.32782/ecovis/2025-4-10>.

4. Хитров В. Б. Методичне та аналітичне забезпечення розроблення стратегії цифрової трансформації підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2026. Вип. 1 (84). С. 644–650. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.84-98>.

5. Хитров В. Б., Давидова І. О. Методи ідентифікації зовнішніх загроз економічній безпеці підприємств. *Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення*: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 23–24 січня 2025 р. / Націон. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2025. С. 61–63. *Власний внесок: автором класифіковано методи ідентифікації зовнішніх загроз економічній безпеці підприємств*.

6. Хитров В. Б. Стратегічні напрями цифрової трансформації підприємств. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики*:

збірник матеріалів XIV Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 12 вересня 2025 р. / Одеський націон. економічн. ун-т, 2025. С. 147–148.

7. Хитров В. Б. Концепції стратегічного управління цифровою трансформацією підприємств в умовах інноваційних змін. *Механізми управління економічною безпекою підприємництва: виклики та перспективи цифровізації бізнесу*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 11–12 грудня 2025 р. / Націон. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2025. С. 80–82.

8. Хитров В. Б. Глобальні тенденції і чинники цифрової трансформації бізнесу. *Сучасні тенденції розвитку економіки: глобалізація та регіоналізація*: матеріали Всеукраїнська. наук.-практ. конф., Одеса, 6 лютого 2026 р. / Одеський націон. ун-т, 2026. С. 44–47. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-593-1-11>.

9. Khytrov V. Concepts of business digital transformation strategies in the context of innovative change. *Innovation and sustainable development in the global economy*: International scientific conf., Leipzig, 7 February 2026 / Leipzig University. 2026. P. 50–53. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-650-8-13>.

8. Висновок наукового керівника

Виконання індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертаційної роботи Хитровим Володимиром Борисовичем – слід вважати успішним. Дисертаційна робота є результатом самостійного дослідження, завершеною науковою працею, яка містить наукову новизну. Вона виконана на належному науковому рівні та відповідає встановленим вимогам до дисертацій докторів філософії, і може бути рекомендована до захисту, а її автор Хитров Володимир Борисович, до присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка.

Отже, вважаємо що дисертаційна робота Хитрова Володимира Борисовича «Формування стратегій цифрової трансформації підприємств в умовах інноваційних змін», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44). Відтак, може бути представлена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Головуючий на засіданні

д-р. наук з держ. упр., професор, завідувачка кафедри економіки та публічного управління

Національного аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

Вікторія ШВЕДУН